

Cena numeru 25 gr.

Miesięcznie zł. 5'50

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 6
Telefon Redakcji 398
Telefon Administracji 310
Adres telegraficzny:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Typografia nr. 125
w Krakowie
Zagranicę
za 9 złotych
Za zam. adresem 60 gr.
Wychodzi oddzielnie rano
z wyjątkiem niedziel i świąt
Konto PKO Kraków 400 870

Ewentualności

(Korespondencja własna „Naprzodu”)

Warszawa, 13 marca.

W chwili, gdy to piszę, Senat zakończył obrady nad budżetem — o 2 dni wcześniej aniżeli zmieniony artykuł 25 konstytucji m. m. pozwała. Wbrew przewidywaniom Senat przecie porobił pewne zmiany w budżecie tak, że musi on wrócić do Sejmu. Co do tych zmian — niema żadnej, która byłaby wyzwaniem w stosunku do Sejmu. Nie jest nieszczytnie, że Senat przywrócił część funduszu dyspozycyjnego min. spraw zagranicznych, a jest wysoce charakterystycznym, że — podobnie jak w zeszłym roku — zawierzył uchwałę Sejmu zmniejszającą fundusz dyspozycyjny ministerstwa spraw wojskowych. O ile w roku ubiegłym uchwałę tę nazwano „potknięciem” się Senatowi, o tyle teraz jest to już całkiem świadome postępowanie, za czym przemawia poważna jak na Senat większość 7 głosów. O mały też włos p. Bartel byłby otrzymał pośrednie wotum nieufności, gdyż wniosek o skreślenie 1 zł. z jego funduszu dyspozycyjnego miał tę tendencję. Również głosów 42:42 uratowała go przed klęską — pierwsze ostrzeżenie po śród-wotum mowie.

Co teraz będzie? Zwroćcie budżetu do Sejmu odbiera rządowi możliwość natychmiastowego zamknięcia sejmów, Sejm ma prawo obradować do końca bm. Jutrzejsze więc posiedzenie, na którym ma być odgłosowany wniosek o wotum nieufności dla p. Prystora i — mniejszego znaczenia — także wniosek dla p. Czerwińskiego, nie jest zakwestjonowany. O wyniku głosowania — głównie co do p. Prystora — znawcy nie mają wątpliwości; wniosek będzie uchwalony, mimo że — jak w locach mówią — sam p. Bartel ma wygłosić przeciw niemu filipikę. To, tak powiadają, może p. Prystorowi raczej zaszkodzić niż pomóc, gdyż p. Bartel widocznie nie panuje już nad swemi nerwami i gońw doprowadzić do tego, że Sejm weźmie rewanż za to, co o nim poza jego niełecnym mówiono.

Jak dalece liczą się z uchwaleniem wniosku przeciw p. Prystorowi, świadczy fakt, że wymieniana już kilka ewentualności, z których w każdym razie tylko jedna może być zrealizowana. A więc ewentualność: 1) p. Bartel ustąpi, ale otrzyma misję utworzenia nowego gabinetu z p. Prystorem lub bez niego, 2) p. Bartel zgłosi dymisję, ale decyzya nad nią zostanie wstrzymaną przez czas trwania sesji sejmowej — 3) p. Bartel będzie p. o. premiera, zaś po zamknięciu sesji „młardalne czynniki” będą miały wolną rękę, 3) dymisja p. Bartła zostanie przyjęta, wówczas otrzyma ktoś inny — tu wymieniana posła w Moskwie w. Patka, wojewódę wielickiego p. Raczkiewicza, ministra skarbu p. Matuszewskiego, a także — p. Prystora.

Która ewentualność ma największe szanse? Odpowiedź na to pytanie jest trudna, jak wogóle wszyskie u nas odpowiedź i — z wiadomych powodów. Zależy to i od humoru i od stanu zdrowia i od chwilowego nastroju; ugodowo czy bojowo? Narazie drugi nastrój zdaje

Odmówienie absolutorjum za budżet 1927/28

UZASADNIENIE ODMOWY PRZEZ TOW. LIEBERMANA

Z uwagi na to, że w zamknięciu rachunkowych za rok budżetowy 1927/28

- 1) kredyty preliminowane ustawą skarbową na rok powyższy i otwarte wbrew artykułowi 6 teje ustawy, zostały umieszczone równorzędnie bez odróżnienia jednych od drugich;
- 2) brak danych, na jakie cele Rada ministrów uchwaliła dodatkowe kredyty;
- 3) kredyty dodatkowe były uchwalane przez Radę ministrów w niektórych wypadkach w sumach większych, w zamknięciach zaś wykazano je w wysokościach mniejszych, w wdrożonym celu budżetowym ulawienia podmiernych sam niewyczerpanych kredytów, które to formalnie wątpliwość wykazują nieprawidłową rachunkowość, na których się opierają zamknięcia rachunkowe, oraz z dalszej uwagi na to, że w kredytach dodatkowych mieszczą się wydatki, poczynione niezgodnie z artykułami 4, 5, 6 i 7 ustawy skarbowej z 22 marca 1927 roku, którym Sejm odmówił ustawowego zatwierdzenia;

4) że ministerstwo robót publicznych nie przedstawiło wymagane go rozporządzeniem ministerstwa robót publicznych i skarbu z 31 marca 1927 sprawozdania z tytułu funduszu melioracyjnego w okresie budżetowym 1927/28, wskutek czego NIK zakwestjonowała w zamknięciach rachunkowych za ten okres wykazane wydatki z tego funduszu w sumie 5.036.783 złotych, dokumenty usprawiedliwujące wydatki na budowę korytu ochrony pogranicza, przewidziane w części VII, dział V, paragraf 4, tak odnośnie do sumy wyznaczonej w budżecie, jakoteż odnośnie do kredytu dodatkowego nie zostały kontroli państwowej przedstawione do badania, weszłe z uwagi na to, że NIK nie

się przeważa — wskazują, że z tej właśnie strony senacka mowa p. Bartla była znakiem ostrzegawczym, była podkreśleniem faktu, że „pulkownicy” są znówu górą. A o to właśnie od półtrzęcia miesiąca idzie podziemna gra, kto będzie górą: pacyfistyczny z początku p. Bartel czy wojownicza grupa, której przedstawicielem na terenie sejmowym jest p. Sławek. Otóż mówią — u nas nie pewnego nikt nie odważa się zaryzykować i dlatego tylko mówią, przypuszczają, kombinują — że udało się przekonka kogoś należało, że dążenie p. Bartla do współpracy z Sejnem „rozczuchwiali” Sejm, że zapomniał on o swej wiścisłej roli tofowanego i przybera pozę równorzędnej czynnika, a nawet „ośmiela” się na wyzwania we formie zbrojenia użytku ze swego prawa konstytucyjnego: chce usunąć ministrów! A w dodatku Sejm wraca do starego grzechu — wziął na warsztat sprawę przekroczeń budżetowych i robi mni, jakby chciał wrócić z tą sprawą przed Trybunał Stanu, aby osądzić zażalenie p. Czechowicza i temsamem pośrednie popięcie jego inspiratorów.

Tłeszcze raz powtarzam: z czymś sumieniem można powiedzieć, że nikt nie wie, co najbliższe 24 godzin przyniosą. Stara to historia, że u nas decyzye zapadają nagle, bez uprzedzenia i także bez narad — konferencje takie i owakie, z tym i owym nikogo nie ludza, jakoby na nich i po nich decyzya zapadała; to się robi na inem miejscu i bez pytania... Z tej też racji trzeba mieć cierpliwość, jutro wieczór (tj. w piątek po posiedzeniu Sejmu, które się zaczyna o 12 w południe, przyp. redakcji) będziecie wiedzieli, czy będzie coś czy też — nie.

przedstawiła Sejmowej wnioskowi o udzielenie rządów: absolutorjum, Sejm odmawia zamknięciem rachunkowym na rok budżetowy 1927/28 zatwierdzenia.

Na czwartkowym posiedzeniu komisji budżetowej referent tow. Lieberman omówił szerszo sprawę funduszu dyspozycyjnego Rządu i stwierdził, iż jest rzecz niewątpliwa, że wydana została ona na cele partyjne. Sprawozdawca podkreślił, że nikt nie świduje nie obchodząco się tak z budżetem, jak u nas w stosunku do budżetu na r. 1927/28. Po referacie tow. Liebermana rozwinął się dyskusja, w której zabrał głos wiceminister skarbu Grodyński, przez NIK Wróblewski, którzy udzielali wyjaśnień co do kredytów, zakwestjonowanych w poprawkach podkomisji, a następnie posłowie tow. Czapiński, Byrka, Kozłowski i tow. Kaczanowski.

Dokończenie rozprawy nastąpi w wtorek 18 bm.

BBS na łonie BB

Jak donosiliśmy, BBS wskutek utraty mandatu przez p. Szczygiorskiego utraciła prawo do udziału w komisjach, mówiono o odkomenderowaniu jakiegoś posła z BB do BBS, ale że nikt się z tem nie kwapił, więc BB z BBS utworzyły wspólny blok dla udziału w komisjach, co zresztą jest przez regulamin sejmowy dopuszczalne.

Doniosły wyrok Sądu Najwyższego

WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ W GODZINACH NADLICZONYCH

Sąd Najwyższy wydał ostatnio orzeczenie, które posiada doniosłe znaczenie dla szerokiego masu pracowników. Mianowicie Sąd Najwyższy uchylił wyrok sądu okręgowego w Radomiu, który uznał, iż przętanie z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach ponadliczonych są przedawnione po upływie 6 miesięcy.

Zatem nawet po 6 miesiącach przedawnienie pretenzji do wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach nie następuje.

Z dnia

CZY TAKA JEŚĆ „BEZPARTYJNOŚĆ”?

Musimy ponownie wystąpić przeciw tendencyjnemu, nieuczciwemu z godnością i bezstronnością informacyjnym wiadomościom, które PAT rozsyła abonamentom — co — za dobrą zapłatą — dziennikom. Mamy przed sobą telegram z Paryża z datą 14 marca, donoszący o ostatecznem uchwaleniu przez Izbę budową. Mniejsza o to, że korespondent PAT ma widocznie słabość do p. Tardien, chociaż jego osobiste sympatie nie powinny odrywać żadnej roli, jakiem jednak prawem nazywa on wystąpienie opozycji „podstępnie”, insynuując jej tem samem nierozczystość sposobów walki? Czy ten pan sądzi, że musi swe sanacyjne uprzedzenia przeciw opozycjom przenieść i na grunt francuski, który go jako informatora nie śmie obchodzić? Apeluje do dyrektora PAT, aby położyła koniec temu skandalicznemu zachowaniu się swego paryskiego korespondenta i pouczyła go, jakie są jego obowiązki.

Senat zakończył obrady nad budżetem

(Dokończenie obwadowskiego posiedzenia)

Warszawa, 14 marca.

W dalszym ciągu ewenarskiego posiedzenia Senatu dokonyjczy głosowania nad budżetem na rok 1936.

W budżecie min. pracy i opieki społecznej podwyższenie uposażenia o 60.000 zł, zaś dopłaty do funduszu herbacica obniżono o 9 mil. zł. Uchwalono, na wniosek rządu, wzięciem, zwiększając uposażenie o 79.000 zł, a zmniejszając o te same paręcej zagranicę i dopłatę do ubezpieczeń społecznych. Kredyty na budowę podwyższone o 100.000 zł.

W ministerjum komunikacji obniżono o 10 milionów dochód z przewozu osób, a o 7.000.000 zł z przewozu towarów.

W innych częściach budżetu poczyniono niewielkie poprawki.

W ustawie skarbowej przyjęto zmianę w art. 4. Mianowicie na wniosek komisji skreślono ewentualny dodatkowy kredyt na budowę dróg 10 milionów.

Charakterystyczne stosunki w BB

Wydognik sanacyjny „Przełom”, w swoim najświeższym numerze zapytuje:

„Na czyją rzecz pracuje opozycja, rozbijając (7) Sejm, czy też tylko — bogdaj kompromisowi — przykładając rękę do paraliżowania Sejmu?”

I na to pytanie tak odpowiada:

„Mimo bezwzględności „Robotnika”, napewno nie na rzecz tak zwanej „likwidacji systemu pomocowego”, lecz na rzecz tylko, któryż Sejmu sobie „nie życząc” i „połączając” rządów bezsejmowych, a w których awangardzie kroczą p. Mackiewicz.”

Leż, kimże są ci władnie, którzy ostrzą sobie kły na Sejm i ów p. Mackiewicz, którym, jak

ljonów zł. Do art. 11, który upoważnia ministra skarbu do udzielania kredytów krótkoterminowych w wysokości 100.000.000 zł, na podniesienie produkcji drobnego rejonu przyjęto poprawkę sen. Koerner, ażeby dodać na końcu słów: „drobnego przemysłu, rzemiosła i drobnego handlu”.

Z temi poprawkami przyjęto ustawę skarbową i budżet w całości.

Przyjęto następnie wszystkie rezolucje, proponowane przez komisję. Zśród rezolucji mniejszości przyjęto rezolucję *low. Kluszczyński* w sprawie podniesienia w przyszłym preliminarzu wynagrodzenia urzędników Najwyższej Izby kontroli, sen. *low. Gruszczyński* o rozporządzenie wykonawcze do ustawy o przelewaniu kar administracyjnych w samorządach.

W ten sposób zakończono obrady nad budżetem. Po odczytaniu interpelacji posiedzenie zamknięto, wyznaczając następane na 22 marca.

wilkim „Przełom”, dbały o los Sejmu straszny? — Przecież to kompania z pod jednego znaku, z pod wspólnej chorągwi BB. Co myślic o rzekomej demokracji „przełomowej” skrzydła BB, gdy we wspólnym klubie przobowywa z grupą, której widzi zajadłych wrogów przedstawicielstwa ludowego — jawnych zwolenników rządów dyktatorskich; gdy stoi z nimi pod jedną komendą i gdy — jak przed okienko — „przestrzeżać” opozycję, że antysejmowej z Mackiewiczem na czele (dlaczego jego nazwisko „kolomni” wybrał) tworzą groźną dla istnienia Sejmu grupę nie szurmową.

Rzeczą najgorszą w Polsce jest to, że możliwe są takie angielskie widowiska, gdy o powołanie sprawy ustrojowej chodzi.

KINO-TUR

W Muzeum techniczno-przemysłowym przy ulicy Smoleńskiej w niedziele 16 bm, o godz. 11 przed południem wyświetla TUR niezwykle interesujący obraz dla robotników krakowskich p. i.

Co zrobiła W. weonja Socjalistyczna Rada miejska

Wiedn powoływani przeżyli kryzys. Gdy socjaliści zdobyli większość w Radzie miejskiej, doprowadził miasto do porządku, budując monumentalne gmachy na mieszkanie, zakładając szpitala dla bezdomnych itd. Wiedn dokonał cudów na tle rozwiązania kwestii mieszkaniowej. Zobaczone to na filmie!

Przed wyświetleniem filmu prelekcję wygłosił TOW. RED. LEON FELDMAN.

Bilety należy zamawiać wzdnie u Sekretarjacie TUR u T.ow. Pietruchy codziennie od 7—8 wieczór. Ceny miejsc: I. 1'20 zł, II. 1 zł, III. 70 groszy.

tylko środkami pokojowymi. Zaczęła się seria walk ekonomicznych, masowych strajków politycznych i gwałtownych uchwał Zgromadzenia narodowego. Gandhi stał na ubożu, zadowolając się rolą nauczyciela w kwestjach kulturalnych. Dopiero w ostatnich czasach stał się znów aktywny. Do czego dojdzie, co osiągnie? Przyszłość jest niejanna, dwie nierodne siły stoją naprzeciw siebie.

Wiadomości polityczne

DLACZEGO HINDENBURG NIE PODPISAL UMOWY Z POLSKĄ

W związku z komunikatem urzędowym, stwierdzającym, iż prezydent Hindenburg nie podpisał jeszcze ustawy, obejmującej m. in. polsko-niemiecką umowę likwidacyjną i że odrzucił narazie podpisanie tej zezadania, czy ustawa ta uchwalona została zgodnie z konstytucją, korespondent berliński PAT otrzymał z berlińskich źródeł niarodajnych następujące wyjaśnienia: Odrzucenie podpisania nie odnosi się wyłącznie do umowy likwidacyjnej z Polską, lecz dotyczy ustawy obejmującej wszystkie umowy likwidacyjne w ogóle. Hindenburg zdecydował się na ten krok, licząc się ze względu na opinię publiczną w Niemczech, która inna bowiem umowa poza umową z Polską nie była tak ostro atakowana przez sferę opozycyjną. Przytem umowa z Polską przyjęta została przez parlament tylko małą większością głosów. Kola niarodajne nie przeacza jednak, że ustawa o umowach likwidacyjnych, obejmująca również umowę z Polską, *zozalenie w ciągu dni najbliższych przez prezydenta podpisano*. Co do samego rzędu Rzeczypospolitej wspomnianą kolę, to stoi on na stanowisku, że polsko-niemiecka umowa likwidacyjna nie zawiera nic, czego pozostawało w sprzeczności z przepisami konstytucji Rzeczy i że ustawa wyrażająca zgodę na umowę likwidacyjną z Polską nie wymaga większości, przewidzianej dla ustawy, zmieniającej konstytucję.

— 0 — 0 —

MANIFEST HINDENBURGA

Prezydent Hindenburg ogłosił w związku z podpisaniem ustaw planu Younga orędzie do Narodu niemieckiego. Prezydent stwierdza, że plan Younga w porównaniu z planem Dawesa przynosi pożytek i odciążenie, że jest pod względem finansowym i gospodarczym krokiem naprzód. Odrzucenie planu Younga miaoby dla gospodarstwa i finansów Rzeczypospolitej konsekwencje fatalne, wywołując ciężkie i groźne kryzysy w życiu Niemiec. Na prośbę organizacyj nacjonalistycznych, aby przez umieszczenie swego podpisu pod planem Younga nie zaciętniał sławy zdobytej na polach walk, przyzwoił Hindenburg odpowiadać, że zawsze spełniał swoje obowiązki, nie nakładając się na względy osobiste i że obecna decyzja jego pozostawia jest wszelkiej myśli o sobie. Prezydent nawojuje w końcu społeczeństwo niemieckie do zaniechania walk i sporów z powodu planu Younga, stwierdzaając, że sprawa ta przez uchwałę parlamentu i przez umieszczenie jego podpisu pod umowami iaskieński została przeznaczona.

— 0 — 0 —

FRANCJA RATYFIKUCJE UMOWY HASKIE

Tardieu złożył wczoraj w kancelarji Loby deputowanych projekt ustawy o ratyfikacji układów.

Reforma podatku dochodowego

PODNIENIE MINIMUM WOLNEGO GD PODATKU

Pod przewodnictwem pos. Zaczka (BB) odbyło się posiedzenie sejmowej komisji skarbowej dla spraw podatku dochodowego. Na posiedzeniu tem przeprowadzono dyskusję nad referatem tow. Zaremby, który przedstawił wyniki obrad dotychczasowych i wnioskami, mającymi na celu podwyższenie minimum wolnego od podatku dochodowego.

Zarysowały się dwie zasady: podwyższyć w stopniu, w jakim spadła wartość (72%), jak żądał wniosek ZPPS lub też w stopniu zwykłych kosztów utrzymania (oko. 30%), jak zaproponował rząd. Po

dyskusji podkomisja przyjęła drugą zasadę i zaplanowała konieczność podniesienia obecnego minimum na 1.900 zł, dla dochodów ludowych w 3.200 dla dochodów z oszczędności.

Dalsze obrady odrzucano celem dania możności dokonania odpowiednich obrzeżeń i przeprowadzenia głosowania.

Jezeli ustawa ta przejdzie przez Sejm, to podatek od oszczędności będzie tylko ci pracownicy i robotnicy, którzy zarabają miesięcznie wyżej 267 zł, sdy obecnie podatek ten opłacają zarabiający już 206 zł, miesięcznie.

Podczas wojny angielesko-burskiej 1903/4 pracował w szpitalach, za to rząd wyraził mu publiczne podziękowanie a potem zainkaso go do więzienia. Podczas wojny światowej werbował ochotników do wojska angielskiego; sam odzował gwałt w wszelkiej formie ale innych wzniósł do wyjątku gwałtu i, broni w obronie imperjum brytyjskiego.

Po wojnie Gandhi stanął na czele walki przeciw panowaniu angielskiemu w Indjach, zaczynając od żądania autonomii. Hasło to zostało rozszerzone w r. 1920 na zupełną niezawisłość, gdy wojska angielskie urządziły w Amritsar krwawą masakrę wśród Hindusów walczących w myśl Gandhiego bez gwałtu. Maly ten z początku ruku stawał się coraz silniejszy, a dziś już poważnie zagraża panowaniu angielskiemu. Maly idę ślepo za swym wodzem, miliony czczą go jak wyższą istotę, widzą w nim zesłanego przez Boga wodza. Gandhi robi z tłumami co mu się podobna, tylko jedynej rzeczy dokonac nie może: wstrzymać je zupełnie od gwałtu. Sam zaczął palić towary angielskie na słowach, a z tych płomieni powstał pożar. którego on sam już ugasić nie potrafi. Gandhiego bolalo to eterozumienie jego taktyki i planów — twierdził, że nie wolno zrobić jak przewoizawo two i ućić się w samotności do odzicia pokuty. Rzekł jemu przepisał winę rzeczników krwawych zająć; oskarżono go i zaszło na 6 lat więzienia, ale po 2 latach opinia publiczna wymusiła jego uwolnienie.

W międzyzwoisze ostrzejszy kurs wziął górę; zaczęła się walka o zupełną niezawisłość i to nie-

Gandhi, wielka dusza

Wędz Hindusów Mahatma — wielka dusza — Gandhi wyruszył ze swymi wiernymi w kierunku morza, aby wydobyc z niego sól, jako broni w walce z rządem, jako ostabienie dochodów z monopolu soli. To symboliczne postępowanie, to wygrana soli przeciw podległości niemieckiego w świecie walczył, to charakterystyka Gandhiego, to jest prawdziwy obraz jego postaci.

Gandhi jest jedną z najcharyzmatyczniejszych figur wśród wielkich ludzi obecnego pokolenia; rewolucjonista religijny, wykonujący władzę nad milionami dusz, który dla siebie nieczego nie potrzebuje ani nie wymaga, mierzyciel, podejmujący się jako apostol — odrzucając wszelki mając — wyprawdzie przeszło 300 milionów ludzi z poddaństwa w niezawisłość państwową.

Gandhi ukończył uniwersytet w Indjach i w Londynie. Karjur polityczną rozpoczął w Afryce południowej, gdzie był adwokatem pracujących w farmaceutycznych przedsiębiorstwach z Indjach, broniąc ich przed nadziciami hialych panów. Zapępowal ich w sądach, organizował ich, urządził na ich czele puchód do wiosicy Barów; do Pretorji. Zamknięto go w więzieniu, wyrzucono go z hotelów i wagonów, bito go i poniewierało — chłop holenderscy to twarzi i bezwzględni ludzie, urządzano zamiaty na jego życie — mimo to kierowany przez niego ruch, robit pospóly.

Nagle Gandhi porucił rozczęcie dzieła organizowania robotników przemysłowych i zajął kolonję robotniczo-komunistyczną wedle zasad Tolstoj'a tj. opartą na wspólności i wstrzymanejdwoisici.

Z życia robotniczego

Przegląd tygodniowy

Niemia takiego robotnika w Krakowie, który by nie słyszał o wspaniałem dziele socjalistów wiedeńskich, będącym dalem całej wiedeńskiej klasy robotniczej. Na licznych zebraniach zawodowych w Krakowie wskazywano jako na przykład wzorowej gospodarki gminnej na

CZERWONY WIEDEN

i jego niebawmy rozmach twórczy. Tylko jednak kilkunastu robotników krakowskich miało możliwość wjazdu do Wiednia i zobaczenia na własne oczy jak socjaliści gospodarzą w stolicy Austrii.

Dziś możność te mamy wszyscy. Dzięki staraniom Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego odbędzie się jutro w niedzielę o godzinie 11 rano, w sali miejskiego muzeum techniczno-przemysłowego wystąpienie przepięknie filmu przedstawiającego wszystkie dziełami działalności czerwonej gminy wiedeńskiej.

Na kilkunastu metrach taśmy kinematograficznej przeluszył się przed oczami widzów

MONUMENTALNE GMACHY MIESZKALNE

wybudowane przez gminę wiedeńską, wzorowe szkoły i przedszkola, ogródki dziecięce i instytucje opieki społecznej. Zobaczymy nawiększy w Europie basen kąpielowy ze wspaniałymi urządzeniami sanitarycznymi, znajdującym się w kilkupiętrowym gmachu miejskiej łaźni o jakiej się nam w Polsce nawet nie śniło.

Byłoby rzeczą wskazaną, aby na pokaz tego filmu przybyła w komplecie krakowska Rada miejska wraz z całym przedświatnym magistratem, oraz wszyscy przeciwnicy socjalistycznej gospodarki gminnej. Może wymowa faktów

WSPANIAŁY, NIEZAPRZECZONY ROZWOJ GMINY WIEDEŃSKIEJ

pod rządami socjalistów, zdolający rozwiać niejedną ich uprzedzenie i sprorowadzić niejedną błędną opinię mającą przyczynę poprosit w nieświadomości. Znaczenie propagandowe filmu, który ujrzemy jutro w sali muzeum techniczno-przemysłowego, jest wprost olbrzymie, dlatego też życzyć sobie należy, by na tym widzeniu w swoim rodzaju program niebawmy przybyli wszyscy Krakowianie, którzy się szczerze interesują zagadnieniami społecznymi. Rzecz oczywista członkowie klasowych organizacji i zawodowych powinni przybyć w komplecie.

Warunki pracy i płacy dozorców domów w Krakowie

ORZECZENIE NADZWIĘZAJĄCEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ

Wobec rozbiła przez kamieniczników komisji poborowej, mającej ustalić taryfy umowy zbiorowej, normalizacji warunków pracy i płacy krakowskich dozorców domów w roku 1929 — warunki te zostały ustalone orzeczeniem nadzwyczajnej komisji rozjemczej, złożonej z przedstawicieli ministerstwa spraw wewnętrznych, ministerstwa pracy i ministerstwa sprawiedliwości. Komisja wybrała najlżejszą drogę i przedłożyła poprosu ważność tamtego orzeczenia do dnia 28 lutego 1931 roku. W ten sposób salomonowym wyrokiem się widocznie rozstrzygnęło spór — umyła ręce, pozostawiając wszystko po starcie. Taki obrót rzeczy nie zadowolił w żadnym razie dozorców, którzy przy pomocy swej organizacji zawodowej będą starali się przeciw, pomimo wszystko, poprawić swoje rozpaczone warunki życia.

Żądania murarzy

BEZROBOTNI MURARZE KRAKOWSCY WYBIERAJĄ SIĘ Z ODWIEDZINAMI DO PANA WOJEWODY

W ubiegły czwartek odbyło się w Domu Robotniczym w Krakowie demonstracyjne zgromadzenie murarzy krakowskich. O ogólnej sytuacji w przemyśle budowlanym mówili tów: Wohlmut i Sawicki; w dyskusji przemawiali tów: Onusil, Gała, Nowakowski, Inliski, Pasierba i Klein. poczem

przyjęto jednomyślnie rezolucję, domagającą się przedłużenia okresu zasiłkowego do 17 tygodni do dnia 30 kwietnia br., oraz pomocy doradczej dla tych bezrobotnych, którzy wyczerpali już siedmiasobowy okres zasiłkowy. Ponadto wyrażono w rezolucji stanowcze żądanie ogłoszenia wszystkich przepisów, dotyczących pomocy dla bezrobotnych.

Ostatni ustęp rezolucji zapowiada, że bezrobotni murarze krakowscy wybierają się z odwiedzina do pana wojewody, widzą bowiem, że wielokrotnie ponawiane żądanie usprawienia i rozszerzenia pomocy dla robotników pozabawionych pracy, jest przez władzę lekceważone w całym związku.

Druga rezolucja wywija Komisję Centralną Związków zawodowych i klubowski PPS, aby interwenjowno u władz centralnych w Warszawie, by projektowane budowy z funduszy państwowych rozpoczęto już wczesną wiosną, a nie jak to jest w zwyczaju w sierpniu lub wrześniu, oraz by dla Krakowa przydzielono większe kredyty budowlane, szczególnie na budowę mieszkan robotniczych. Z tego względu wydział z spółdzielni mieszkaniowych.

Przewodniczył na zgromadzeniu tów. Laner, sekretarzem tów. Kurek.

Rok pracy krakowskich Związków zawodowych

W tych dniach miało rok pracy krakowskiej Rady Związków zawodowych grupującej w sobie wszystkie klasowe organizacje zawodowe robotników krakowskich. Z tej okazji ministerstwo poniżej najbardziej charakterystyczne ustrój ze sprawozdania przewodniczącego Rady tów. Kazimierza Przybyśa. Sprawozdanie ukazuje się, jak corocznie, w całości w osobnej oddbitce.

Ostatni rok działalności krakowskiej Rady Związków zawodowych, (rok sprawozdawczy 1929—1930) minął pod znakiem niezwykle ciężkiego kryzysu gospodarczego. Następnym tego katastroficznego stanu sprężynę jest wzrastające bezrobocie, obejmujące w całej Polsce w początku marca br. przeszło 280 tysięcy robotników, nie licząc częściowo zatrudnionych.

NEDZA ROBOTNIKÓW KRAKOWSKICH

Również i w Krakowie, należącym do miast słabo uprzemysłowionych, kryzys gospodarczy dał się odczuć dotkliwie, wywołując zastój tak w fabrykach, jak i w drobnych warsztatach pracy, a zwłaszcza w przemyśle budowlanym. Położenie robotników krakowskich słaże się w tych warunkach coraz gorzej. Brak należytego zapłaty na wypadek bezrobocia, obawa o losy rodziny, doprowadza rodziny robotnicze do rozpaczy i coraz większej nędzy. To tragiczne położenie robotników wykorzystują w najbardziej spony sposobu przedsiębiorcy, jako „odpowiedni” moment do obniżenia (!!) i tak nakładz zarobków robotniczych. Zakusy to ułatwiają im w znacznej mierze komisje lokalne, wykazujące tendencję do szerokiego miastu zakony spadek (!) dzierżawy. Nie jest dziwne, że tego rodzaju próby ze strony przedsiębiorców doprowadziły zrozpaczonych robotników w wielu wypadkach do długotrwałej walk strajkowych w obronie zagrożonej egzystencji.

Prócz wymienionych „metod”, przedsiębiorcy stosują

SYSTEMATYCZNE ŁAMANIE USTAWY O OSMIOGODZINNYM DNIU PRACY

powiększając tym sposobem listę bezrobotnych, a w niektórych rodniznościach za wodacy, jak: piekarnik, ślusarski, krakowicki, fryzjerski i in.

Wszystko to dzieje się w oczach władz, powołanych do czuwania nad ustawodawstwem robotniczym!

POMIMO KRZYSU INTENSYWNA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Dowodem intensywnej pracy organizacyjnej wśród mas robotniczych Krakowa były często i liczne zróżnicowane, organizowane u tona ubiegłym pod hasłem wstępowania w szeregi organizacji i za utrzymaniem całości związków. Poza tem działalność Związków zawodowych słaże w kierunku obrony istniejących umów i przeciwdziałaniu redukcjom, stosowanym nawet w instytucjach państwowych, jak fabryka tytoniu, gdzie tylko dzięki silnej organizacji i zdecydowanej stawie robotnic, groźba redukcji zognala usunęta.

Niepropozycja występ chadeków

NA POGRZEBIE TOWARZYSZA

W ubiegłą sobotę odbył się pogrzeb sz. Franciszka Studzińskiego, pracownika krakowskiej elektrowni miejskiej, długoletniego członka Związku pracowników komunalnych i użyteczności publicznej. W pogrzebie wzięli udział bardzo tłumnie pracownicy elektrowni, znający sz. Studzińskiego, od wielu lat jako karnego i oddanego organizatora towarzysza.

Wielkie zdziwienie wywołało zjawienie się u studni na zowad czterech chadeków ze sztafardami (!), który widocznie nadprzyzwoicie przez modlił, aby go przewieziony i ochronnie w ten sposób przed zupełnym zniszczeniem.

Nie winny jedynie, dlaczego brakowało kłó chadeckiego sztafardami „nawidzionych” chadeków, a zwłaszcza tych, którzy ogólnie uszy od podsłuchiwania w przedpokojach dyrektori i tych, którzy dotknięci delirium, powrócili na lono chadeckiej organizacji...

Twa niepropozycja wywołała się odwołani pracowników elektrowni oceniali ją ten niepropozycja występ chadeków na pogrzebie towarzysza, jako niesmaczny i niewłaściwy sposób reklamy dla tej nie w znaczącej organizacji.

Związków zawodowych

BRAKI NASZYCH ORGANIZACJI

Należymy przeprowadzono zadań, jakie chwila a obecna nakłada na Związki zawodowe, słaże na przeszkodzie stosunkowo zbyt słabe uświadomienie mas robotniczych, które przywodziły się tradycyjnie w owych dniach, w których w okresach dobrej koniunktury gospodarczej, kiedy jest możliwość uzyskania podwyżki. Również nauczone się niestety myśleć, że organizacja nawet bez należytego poparcia ze strony członków jest w stanie i powinna wszystko przedprowadzić. Ten błędny sposób rozumowania utrudnia organizacjom zawodowym skuteczną obronę zainteresowanych postulatów istniejących i oddaje robotników na łup wydręznego kapitalu.

Słabe uświadomienie robotnika wykorzystują skwapliwie przedsiębiorcy, starając się rozbić organizacje robotnicze, by móc robotników dowolnie i bezkarnie wykorzystywać.

KOMUNISCI I BEBESOWCY

Podobne zaniamy, odnośnie do organizacji zawodowych na terenie Krakowa żywa; drobna grupa komunistów i bebosowców, spełniając swym postępowaniem haniebną rolę rozbiłaczy ruchu robotniczego w interesie kapitalizmu. Wszystkie tego rodzaju próby zmierzające do rozbięcia organizacji i tworzenia nowych, stojących na usługach kapitalizmu spotykały się z zdecydowanym oporem ze strony krakowskich robotników, którzy jakkolwiek w wielu wypadkach okazywali zbyt mało wyrobienia organizacyjnego, jednak instynktownie zdają sobie sprawę, że obrona postulatów robotniczych w owych dniach, w których w okresach dobrej koniunktury gospodarczej, kiedy jest możliwość uzyskania podwyżki, Również nauczone się niestety myśleć, że organizacja nawet bez należytego poparcia ze strony członków jest w stanie i powinna wszystko przedprowadzić. Ten błędny sposób rozumowania utrudnia organizacjom zawodowym skuteczną obronę zainteresowanych postulatów istniejących i oddaje robotników na łup wydręznego kapitalu.

WALKA POLITYCZNA

Opierz widma głodni i nędzy zmieszają się niebezpieczna natura politycznej w postaci zamachu na demokrację. Zaczęto od znieszenia samorządu na terenie Kas chorych, będących zubożoną klasą robotniczej, wprowadzając w miejsce socjalistycznych zarządów, komisarzy, którzy rozpoczynają „działalność” od redukcji pracowników za ich przesłaniem politycznym, wprowadzając w miejsce wydalonych swoich sanacyjnych państw. Poatem czyni się usilne starania w kierunku rozbiła istniejących na terenie Kas organizacji klasowych, — które mają być zastąpione sanacyjnymi związkami. W Krakowie jednak tylko garstka pracowników pod terorem i z obawy przed wydaleniem, dała się wciągnąć do tego małego rzekomo poprawiają być pracowników „Związku”.

Kwestia usunięcia komisarzy „Kas chorych” i usunięcia z nich jest jedną z najważniejszych, która ma być, jak kwestia złagodzenia kryzysu gospodarczego. Temu zaprzęgniawo daly wyraz masowe zgromadzenia poszczególnych zawodów, oraz zróżnicowane publicznie, zwolane wspólnie z OKR PPS.

POMIMO WSZYSTKO — IDZIEMY NAPRZÓD!

Ciężka sytuacja gospodarza, łamanie prawa, oraz próbki rozbiłacza Związków zawodowych, nie wstrząsnęły jednak podstawami naszej organizacj-

Wotum niemości o. p. Prystora uchwalone znaczną większością

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 14 marca.

Dziś o godz. 12 m. 15 rozpoczęło się posiedzenie Sejmu. Rząd zjawił się w komplecie z wyjątkiem ministra spraw wotowskich. Pojawienie się premiera dra Bartła klub BB przyjął głośnie owacją. Głos zabral pierwszy pos. Rók, przez klub Wyzwolenia, wyrażając intencję klubu Wyzwolenia, PPS, Stron. Chłopskiego, Piast, NPR i CHD, ubotowanie i potępienie z powodu znanego przestępstwa dra Bartła w Sejmie.

Po zalążeniu szeregu spraw natury formalnej zabrał głos premier dr. Bartł, składając deklarację, z której treści wynika, że wotum niemości dla ministrów Prystora i Czerwińskiego uważa bezładny rząd za wotum niemości dla całego gabinetu.

Głos zabrał następnie tow. poseł Żulawski, uzasadniając wniosek o wotum niemości dla ministra Prystora. Przemówienie jego BB przerwał owacją krzykami, na które tow. Żulawski energicznie replikuje.

Marszałek tow. Daszyński przywołuje Izbę do porządku.

Tow. pos. Żulawski wotum na stronę rozkrzyżanych lab BB: „Jeżeli panowie krzyżycie, to dacie też dowód waszego nieczystego sumienia.”

Deklaracja centrolewu

Kraj cały przeżywa ciężki kryzys gospodarczy. Małe rolnictwo staje się dla wielu upiśm. Miłonowa trzęsła ludność pracującą w najwęższym trudzie walczą z falą głodu, nędzy i bezrobocia, dźwigając mimo to cierpliwie nadmierne ciężary na utrzymanie państwa. W takiej chwili, gdy cały wysiłek, myśli i czyn rząd winny być skierowane do skupienia wszystkich sił państwowych i społecznych dla złagodzenia kryzysu gospodarczego, kierownik rządów uważał za właściwe wykonać kroki zmierzające do odwołania się do opinii publicznej, odwołanie się do uczucia i sumienia, do poczucia odpowiedzialności i społecznych przeobrażeń. Przemówienie to musi zwiększyć tylko zaufanie i podniecenie, uniemożliwiając owocą pracę rządu i parlamentu, tak niezbędną w obecnym ciężkim położeniu kraju. Czyż nie o. premier Bartł, pomimo że sam uznał, iż sytuacja gospodarcza jest bardzo trudna, pomimo że sam objął rządów pod hasłem współpracy z Sejmem, pomimo wrzeszczeń, że Sejm dawał bezustannie dowody tej współpracy, cały bezładnie Sejm schwalił budżet państwa, bez pomocy rządu podjął prace nad rewizją konstytucji, wrzeszcze zrobił wszystko, aby spełnić swe obowiązki względem państwa.

Taką to właśnie chwilę obrał sobie o. premier dla swego napaściwego wystąpienia. To lekkomyślne szkalenie zwady zamiast współpracy i środkówapanowania a przynajmniej złagodzenia ideisk gospodarczych, która podobnie się w coraz szerszej mierze i wobec całego rządu jak dotąd zachowuje się bezładnie, to pieniężność polityczną, te obojętność na los milionów zamiast najwęższej o los ich troski, te stała w pewnych kołach ciężka wchryzania, która tolerował i której ujęli niestety z. premier Bartł, niewątpliwie potępił cały kraj. Z tych powodów naszymi janknotszymi zaproszować przeciw wystąpieniu p. premiera Bartła, które trudnia i tym wyraz ciężkie położenie gospodarstwa i politycznego państwa.

Deklaracja p. Bartła

Wysoka Izbo! Wnioski żądające ustąpienia dwóch ministrów z gabinetu, któremu mam zażyczyć przewodniczyć, są niewątpliwie formalnie w zgodzie z art. 56 i 58 obowiązującej konstytucji, nie zgadzalem się jednak nigdy i dziś zgodzić się nie mogę, aby w okresie sprawowania przeze mnie funkcji szefa rządu, stosowanie przepisów o indywidualnej odpowiedzialności ministrów stało się zwyczajem w stosunkach między rządem a parlamentem w Polsce. Dawałem niejednokrotnie wyraz memu głębokiemu przekonaniu o konieczności zachowania przez rząd charakteru jednolitej całości na zewnątrz wspólnie i solidarnie, wobec innych organów władzy państwowej, odpowiedzialnej. Teoretycznie to swoje stanowisko wyraziłem w kilku emnacyjnych sprawozdaniach, praktycznie natomiast jedynie wczorajszym, w okresie kryzysu rządowego we wrześniu 1926 r., spowodowanego żądaniem Sejmu ustąpienia dwóch ministrów z ówczesnego, pozostającego pod moim przewodnictwem gabinetu. Stanowisko to pod-

trzymuję w całej rozciągłości. I dziś wnioski klubów tej Wysokiej Izby skierowane są przeciwko dwóm ministrom, lecz gdyż jednocześnie w samą zasadę jednolitości rządu, której uważam za kardynalny warunek sprawności i planowości jego działania. Idą one zatem przeciwko memu zasadniczemu stanowisku, jako szefa rządu. Dlatego też, nie wchodząc w merytoryczną ocenę motywów złożonych wniosków, stwierdzam, że dla rządu uniknięcie głosowania będzie stanowiło wyraz stosunku Sejmu do niego jako całości.

Mowa tow. Żulawskiego

Mowca, operując dokumentami urzędowymi i półurzędowymi, doskonale zestawia fakty i stwierdza, że p. Prystor, osoba najbardziej w armii znanawidzona, został odkomenderowany do Kas chorych, aby przeprowadzić tam te same roboty, które robił w ministerstwie spraw wotowskich, nie wahaając się wówczas narazić na swąk spość. Nie są ani dla odwołania osów partynio-politycznych (Wzrwa na lawach BB). P. Prystor zupełnie wyraźnie się przyznał, że chodziło mu o to, aby zrazić w Kasach chorych zapomoc komisarzy, oczywiście nie troszcząc się zupełnie o interes publiczny i o brzmienie ustawy.

Samorząd ubezpieczonych został całkowicie naruszony. P. Prystor w Kasach pozostawiał oharczony komisarzami, ludzi zupełnie melachowych, częstokroć posługując się

LUDZMI MORALNIE ZDYSKWALIFIKOWANYMI.

Mowca przytacza szereg konkretnych wypadków, stwierdzając, że te osoby zdyskwalifikowane zostały częścią opinii publicznej, a część przez Izby do Instytucji, lecz dla celów partynio-politycznych BB. Przytaczając serię dokumentów, mowca cytując pisma, od odpowiada BB do szafu.

Następnie tow. Żulawski omawia stosunek p. Prystora

DO 8-GODZINNEGO DNIA PRACY

i przypomina, że p. Prystor na międzynarodowej konferencji oświadczył, że czas pracy marynarzy na polskich okrętach handlowych trwa 8 godzin, ale jak tylko konferencja się skończyła, p. Prystor i p. Kwiatkowski wydali polecenie do urzędu morskiego, że ustawa o czasie pracy nie ma zastosowania do floty handlowej. Składano też takich fałszywych raportów na gruncie międzynarodowym

GRANICZY ZE SKANDALEM.

Nie wolno ministrowi dyskredytować rząd polski zagranicą i przyczynić do tego, że mu nie ki nie wierzy.

Wniosek tow. Żulawski składa następujące oświadczenie:

„Czy może być ministrem człowiek, który polecił prawo, ustawa się od wymiaru sprawiedliwości, wprowadza najdzikszą partynio-polityczną, na stanowiska rządowe powołuje ludzi moralnie zdyskwalifikowanych a na gruncie międzynarodowym obniża powagę imienia polskiego? Odpowiedź na to może być tylko jedna: nie! A jeśli w tych warunkach rząd się z nim solidaryzuje, to lepiej, żeby ten rząd odszedł.”

(Okłaski na lewicy i w centrum).

Posel Wołochowski (BB) stara się osiabić argumenty tow. Żulawskiego.

Marszałek zarządza dwugodzinny przerwe, poczem o godzinie 4:30 zaczęła się dalsza dyskusja. Posel Palliew (klub ukraińsko-białoruski) oświadcza, że głosować będzie za wnioskiem o wotum niemości.

Posel Zaleski (klub narodowy) omawia całokształt polityki rządowej i wyraża opinię o obecnym reżimie, oświadcza, że w tym warunkach wstrzymanie się od głosowania przeciw rządowi byłoby pośrednim wotum ufności dla rządu, a tego nie wolno uczynić. Stronniczo jego będzie głosowało za wnioskiem.

Posel Dabski (Stronniczo chłopskie) wygłasza mowę przeciw rządowi, przyrzeczona z lab BB, a w której stawia zdumiewający wniosek o dedecim wniosku o wotum niemości. Do komisji, gdy mówca schodzi z trybuny, rozlega się z lab BB ironiczne okłaski.

AWANTURY BBS

Podczas przedłożenia posła Paczka, posowie z BBS otwierają trybunę, opierając się o lawy, zajęte przez PPS. Rozpoczęła się utarczka słowna, wy-

niłana zdań stawała się coraz dźwięczna, zwrócił się i inni posowie. Wobec ogromnej awantury przewodniczący Wicemarszałek Róg głośno dzwoni, — końcu przerywa posiedzenie. Po kilku minutach otwierają je ponownie i wyzywa posłów do zajęcia miejsc.

Pos. Brodacki (Piast), onawiając ogólną politykę rządu, oświadcza, że rubi się z Polską państwo polojenne. Państwo polojenne musi tonać. Piast musi się rozegrać na szerszym froncie. Piast nie był zainteresowany w sprawie Kas chorych, nie miał zamiaru głosować za wotum niemości, z chwilą jednak, gdy p. Bartł postawił zażądanie na szerszej płaszczyźnie i powiada, że kto nie jest za wnioskiem, wypowiada się (temsamym za wotum zaufania dla rządu, w jakim razie Piast oświadcza się przeciw rządowi. Niech przyjdzie inny rząd, niech rzeczywicie pracuje z Sejmem, a jeżeli okaże się, że współpraca jest niemożliwa, to niech rozwiąże Sejm.

Pos. Pułak (Wyzw.) oświadcza, że w tych warunkach absolutnie zmuszony jest głosować przeciw rządowi w odpowiedzi na pytanie postawione przez p. Bartła.

Pos. tow. Niedziałkowski odiera przemówienie posłów z BB.

Pos. Karzeński (Komun.) przemawia, wywołując huczną wesołość i wśród śmiechu schodzi z trybuny.

Po końcowym słowie tow. Żulawskiego marszałek zarządza

GŁOSOWANIE.

Przedewszystkiem głosowano nad wnioskiem Stronniczo chłopskiego o odstąpienie wniosku do komisji. Głosowano przez drzwi. Za wnioskiem oświadczyło się 120 głosów, przeciw 197.

Wobec tego przyspiono do głosowania nad wnioskiem o wotum niemości dla p. Prystora. Głosowano przez powstanie z miejsc. Stronniczo chłopskie, Zyzd i Niemcy, wyszły za sale. Za wnioskiem głosowały: PPS, Wyzwolenie, CHD, Piast, NPR, klub narodowy i klub ukraińsko-białoruski. Wniosek przeszedł znaczną większością.

Po tym wyjątku członkowie rządu wśród oklasków BB opuściły sale.

Wnioski o wotum niemości dla min. Czerwińskiego nie głosowano.

PRZEMÓWIENIE MARSZAŁKA SEJMU

Marszałek Sejmu oświadcza, że z powodu przesilenia rządowego nie ustala terminu następnego posiedzenia, zwieczając jednak uwagę, że na podstawie konstytucji Sejm ma obowiązek dalszej pracy nad budżetem na rok 1930/31 do 31 marca br.

Zostanie więc zwolnione posiedzenie dla sprawozdania komisji budżetowej. Ma być również zatwierdzony projekt ustawy o funduszu kultury narodowej.

SPRAWA BYLEGO MINISTRA CZECHOWICZA MUSI BYĆ ZALATWIONA

Ponadto musi być jeszcze zatwierdzona sprawa odpowiedzi Sejmu na zapytania Trybunału Stanu w sprawie oskarżenia byłego ministra Czechowicza. Wobec tego Sejm musi rozpatrzyć kredyty dodatkowe na rok 1927/28. Marszałek tow. Daszyński się rychno i zamyka posiedzenie.

Posowie z BB opuściły sale wśród śpiewu Pierwszej Bryzady i okrzyków na cześć ministra Piłsudskiego.

Przed dymisją rządu

Członkowie gabinetu p. Bartła udali się do gabinetu Rady ministrów, gdzie odbyło się posiedzenie Rady gabinetowej.

W wyniku tego posiedzenia p. Bartł uda się do p. prezidenta Rzeczypospolitej celem wręczenia mu prośby o dymisję.

KŁESKA BB

Warszawa, 14 marca (telefon wł. „Naprzodu”). Na dzisiejszym posiedzeniu komisji administracyjnej oarozano 16 głosami przeciw 14 wnioskom pos. Sobiechewskiego (Hil) o wyrażenie niemości przewodniczącemu komisji postowi Pułkowi.

Ruch kolejarSKI

KRAKÓW—PŁASZÓW. Walne Zgromadzenie Kola miejscowego ZZK w Krakowie—Płaszowie odbędzie się we czwartek 20 marca o godz. 17 w sali ZZM w Podgórzu ul. Tarnowskiego 7, parter z porządkiem dziennym: 1) Zagajanie i wybór Prezydium. 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji rewizyjnej Kola miejscowego. 3) Dyskusja nad sprawozdaniami Zarządu Kola i Komisji rewizyjnej. 4) Uchwalenie budżetu na rok 1930. 5) Wybory Zarządu Kola. 6) Wnioski.

NOWY SĄCZ. We wtorek 11 marca w sali Domu Rob. przy wypełnionej sali odbyło się zgromadzenie pracowników kolejowych. Zgromadzenie zagaił i przewodniczył tuż J. Matkowski, sekretarzował tuż A. Gręń. Referat o położeniu gospodarstwa państwa i pracowników kolejowych wygłosił tuż, poseł M. Mastek. Mówca omówił stan gospodarstwa państwa i pracowników kolejowych, wykazując szczegółowo, jak żądaj, sanacji moralnej w niopracujących dotąd sposób, kosztem głodowych plac pracowników kolejowych przeprowadza inwestycje na kolejach, budowy nowych linii kolejowych itp. a zastrzegając się przeciw jakiegokolwiek podwyżce plac. Stan takiej gospodarki doprowadził do tego, że nietylko we wszystkich gałęziach przemysłu panuje kryzys, ale także również polskie przedsiębiorstwa nierównowagi dotąd kryzys i redukcje pracowników, dotąd pracy i systematyczne obniżanie plac przez wzrost cen artykułów pierwszej potrzeby. Wreszcie mówca wskazał na prace Sejmu i zagrożenie tyżże, używając pracowników kolejowych do czujności i odparcia wszelkich zakusów na prawa i wolność społeczne pracowników przytoczając historię kryzysu, ale także również obrzucił tuż, poseł Mastek pragmatyczną służbowa pracowników kolejowych, oraz sprawy związkowe. Mówcę nagrodzono हुनecznymi oklaskami. Po przemówieniu wygłosiła się żywa dyskusja. Przedłożoną rezolucję o położeniu gospodarstwa w Polsce i naprawie warunków pracy i placu pracowników kolejowych, jednogłośnie przyjęto. Zgromadzenie zakończono pieśnią Czernych Sztandarów po 3 godzinnych obradach.

NOWY SĄCZ. Nijniejszym podaje się do wiadomości członków ZZK, Kolo Nowy Sącz, że w nie-

dziele 23 marca br. o godz. 9 rano, w sali Domu Robotniczego odbędzie się Walne Zgromadzenie członków z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajanie i wybór prezydium. 2) Sprawozdanie Zarządu: a) z działalności; b) kasowe. 3) Dyskusja nad sprawozdaniami. 4) Wnioski i interpelacje. O ileżne i punktualne przybycie uprasza Zarząd Kola ZZK Nowy Sącz.

Wiadomości z gromadzenia

ZEBRANIE KOLA PPS DZIELNICY I. i IV. (PIASEK I ŚRÓDMIEŚCIE) odbędzie się we wtorek 18 marca o godz. 7 wieczór w sali Domu Robotniczego ul. Dunajewskiego 5 II piętro. Referat n. Samorząd gminy i klasa robotnicza (z dyskusją) wygłosi tuż. Nowak. Członkowie Kola mają obowiązek jawienia się na zebraniu.

ZEBRANIE DZIELNICY VII. i VIII. (STRADOM I KAZIMIERZ) odbędzie się we środo 19 marca o godz. 7 wieczór, w Domu Robotniczym, Dunajewskiego 5. Wywza się wszystkich towarzyszy mieszkających w wymienionych dzielnicach o bezwarunkowe przybycie. Komitet.

WALNE ZGROMADZENIE MURARZY KRAKOWSKICH odbędzie się w niedziele 16 bm, o godzinie 10 rano w sali Związku zawodowych, ul. Dunajewskiego 5 II piętro z porządkiem dziennym: 1) zagajanie, 2) odczytanie protokołu z poprzedniego zgromadzenia, 3) sprawozdanie Zarządu, kasowe i komisji rewizyjnej, 4) udzielenie absolutorium następującemu Zarządowi, 5) wybór Zarządu, 6) wnioski. Wstęp na walne zgromadzenie mają tylko członkowie na podstawie niemnego zawiadomienia, które zarząd będzie służyć jako legitymacja do głosowania.

POSIEDZENIE ZARZĄDU ROB. PRZEMYSŁU ODDZIELOWEGO odbędzie się w poniedziałek 17 bm, o godzinie 7 wieczór przy ul. Dunajewskiego 5. Uprasza się o punktualne przybycie.

TEATR TOWARZYSTWA DOMU ROBOTNICZEGO W PODGÓRZU (ul. Smolki 9) odegra w niedziele 16 bm, „Świat bez mezczyzn” komedia w trzech aktach. Początek o godzinie 7 wieczorem. Dochód na dokończenie Domu Robotniczego.

TEATR ROBOTNICZY W NOWYM SĄCZU wystawił 15 i 19 bm sztukę „Proca i łobuzowski” Eleonory Kalkowskiej, tragedię na tle stracenia niewinnego robotnika polskiego w Niemczech w r. 1926.

REPERTUAR

TEATR I. J. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Kiepski ślepień” (premiera — nowość).
Niedziela popoł.: „Szwęk” (ceny zniżone); wiecz.: „Kiepski ślepień” (nowość).
Poniedziałek: „Kiepski ślepień”.

KINOTEATR

Bazyleta: „Bant kawalerów”.
Corso: „Klub czarnych ręki”.
Muzeum: „Na słonecznym brzeżu”, „Rin Tin Tin”, ponadto wesola komedia.
Nowość: „Złoto Kallifornii”.
Promień: „Sędziwy”.
Szklak: „Kryształ”.
Ulecha: pierwszy teatr świetlny i dźwiękowy (Starowiślna 16): „Splewak jaszczurki” (film dźwiękowy). Przedstawienia o 4.30, 7 i 9.20.
Wanda: „Uroda życia”.
Warszawa: „Noona taksówka”.

RADIO KRAKÓW I SKIE

Sobota 15 marca
11.58: Sygnal czasu, hymn z wierszy Marjaleki 12.05: Koncert z płyt gramofonowych. 13.10: Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 15.00: Dwa odczyty dla maturzystów szkół średnich. 16.15: Prof. Jan Stanisławski: „Lekcja angielskiego”. 16.40: Koncert z płyt gramofonowych. 17.15: Odczyt: „Pierwsze kroki polskiego emigranta w Ameryce” — wygłosił dr. E. Stein. 17.45: Audycja dla dzieci — z Warszawy. 18.45: Rozmowa. 19.10: Komunikat rolniczy z Warszawy. 19.25: Przedział polityczny zagranicę ubiegłego tygodnia, wygłosił dr. J. Reula. 19.45: Sygnal czasu z obserwatorium astronomicznego w Warszawie. 20.00: Hymn z wierszy Marjaleki. 20.05: Recital fortepianowy Alfreda Holna, rewiw z „Morskiego Oka” w Warszawie, koncert PAT i komunikaty z Warszawy. 24.00: Hymn z wierszy Marjaleki.

ZAPISUJECIE SIE NA CZŁONKOW TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Ogłoszenie.

Zarząd Spółdzielni Spożywczej Kolejarzy „SAMOPOMOC” w Nowym Sączu, podaje do wiadomości, że XXXI.

WALNE ZGROMADZENIE

członków Spółdzielni Spożywczej Kolejarzy „SAMOPOMOC” w Nowym Sączu odbędzie się dnia 30 marca 1930 r. w Sali Domu Robotniczego w Nowym Sączu o godzinie 9.30 przedpołudniem, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajanie i odczytanie regulaminu obrad
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni.
3. Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni z czynności i zamknięcia rachunków rok 1929.
4. Odczytanie protokołu z lustracji Spółdzielni dokonanej w dn. 4, 5 i 6 czerwca 1929 r. przez lustratora Z. S. S. R. P.
5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej Spółdzielni z czynności i kontroli za 1929 r.
6. Powzięcie uchwały w sprawie protokołu z lustracji Spółdzielni zatwierdzenie sprawozdania Zarządu za 1929 rok.
7. Zatwierdzenie budżetu na 1930 rok.
8. Podział czystego zysku.
9. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań Spółdzielni.
10. Uzupełnianie wybór Rady Nadzorczej Spółdzielni.
11. Wnioski Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni.

UWAGA: Wnioski na Walne Zgromadzenie należy podać do dnia 29 marca 1930 na piśmie do wiadomości Zarządu Spółdzielni. Bilans i zamknięcia rachunków za 1929 rok wyłożone są w sklepach Spółdzielni do przedłożenia członków.

Za Zarząd Spółdzielni
Bogucki Jan

**ZAKŁAD
MALARSKO-LAKIERNICZY
„DEKORACJA”
PIERWSZA SPÓŁKA
POLSKICH MALARZY
POKOJOWYCH I LAKIERNIKÓW
Spółka zarej. z ogr. odpow.
W KRAKOWIE, KOCHANOWSKIEGO L. 14.**

podjejmujemy wykonanie wszelkich robót w zakresie malarstwa i lakiernictwa, jak malowanie pokoi, sal i t. d. oraz specjalność w robotach lakierniczych po przystępnych cenach szybko i siłami fachowcami. 1411

Galwanizacja cynkiem przedmiotów Edwarda Górnolaski, ul. w. 200 w Józefowie, wydawn. post. kieszonk. 7, w. w. Płocin.

Zgubiona kaleskaćce wojskowa, wyłażona przez P. K. U. Łącznik na marzeczku Jan Sidor, ur. 1892, owiniałna się.

**PIERWSZOZĘDNY SALON FRYZJERSKI
„RENAISSANCE”
KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 9**

poleca w karnawale najmodniejsze peruki. Równocześnie zawiadania P. T. Panie, że zakład jest w posiadaniu 2 aparatów najnowszej konstrukcji do stałej ondulacji.

Personel złożony z pierwszorzędnych fachowców.

**TOWARZYSTWO
AKC. WZEP VITA
w Warszawie
dom własny Jasna 6/Boduena 6**

**Oddział w Krakowie
ul. Florjańska 15. Telefon 3735.**

Przyjmuje na korzystnych warunkach ubezpieczenia na życie, od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności cywilnej, zapewniając w wypadku szkody następującą wypłatę.

Zdolni akwizytorzy i agenci będą przyjęci.

Zygmunt Rendel

poleca węgiel i koks górnośląski, węgiel dąbrowiecki i węgiel z kopalni „Bory” oraz drzewo opalowe jodłowe, sosnowe i bukowe

Biura: Kraków, Pawła 8. 284 i 3811
Telefony: Słaski: Zabłocie

PASY elektryczne, a mianowicie: pasy izolacyjne, tarcze karborundowe, płyty Klinkera, świdry spiralne itp., dostarcza przedsiębiorstwo zakładów Biuro Techniczne i Elektrotechniczne „ZENIT” Spółka z ogr. odpow.
Kraków, Szpitalna L. 7, telefon 4281.